

Předcházení vzniku jednorázového nádobí a jednorázových obalů

V rámci 122. výzvy OPŽP lze podpořit projekty na předcházení vzniku jednorázového nádobí nebo jednorázových obalů. V rámci tohoto typového projektu bude podporováno pořízení:

- opakovaně použitelného nádobí a obalů:
  - jednorázové nápojové kelímky,
  - jednorázové nádoby na potraviny (krabičky, talíře, misky, tácky, přebory),
  - jednorázové uzavíratelné nádoby na nápoje (jednorázové lahve atd.),
  - další druhy jednorázového nádobí a obalů,
- infrastruktury pro jejich uskladnění a mytí,
- dalších zařízení vedoucích ke snížení produkce jednorázových obalů a nádobí.

Obec/město může nakoupit opakovaně využitelné nádobí pro použití na akcích, které organizuje (např. městské slavnosti, poutě, farmářské, vánoční nebo jiné trhy nebo může pořízené nádobí a infrastrukturu poskytnout formou pronájmu zájmovým organizacím (např. sportovní kluby při pořádání akcí).

Níže je modelový příklad využití pořízení opakovaně použitého nádobí a bodové ohodnocení dle kritérií výzvy.

Modelový příklad předpokládá počet 60 dní, kdy bude nádobí využito (pro vlastní akce a pronájem), ale lze samozřejmě dosadit vlastní čísla dle počtu akcí, velikosti obce, počtu účastníků a množství použitého nádobí. Příklad počítá i s 10 % ztrátovostí nádobí, proto je celkem pořízeno více kusů, než je denní spotřeba. Hmotnost jednorázových kelímků je hmotnost běžných kelímků dostupných na trhu, může se trochu lišit výrobek od výrobku.

Jednorázové akce – poutě/slavnosti/adventní trhy apod.					
Sortiment	Počet dní	Počet návštěvníků denně	Spotřeba v ks denně	Hmotnost sortimentu (g)	Úspora hmotnosti (kg)
Jednorázový nápojový kelímek 0,3l	20	2 000	1 000	13	260
Jednorázový nápojový kelímek 0,5l	20	2 000	500	14	140
Jednorázový talíř plastový	20	2 000	500	11	110
Jednorázový příbor (nůž, vidlička)	20	2 000	500	14	140
Obaly	20			1 000	20
Celková úspora jednorázového nádobí a obalů					670

Pronájem nádobí na akce - např. sportovní kluby/fotbal					
Sortiment	Počet dní	Počet návštěvníků denně	Spotřeba v ks denně	Hmotnost sortimentu (g)	Úspora hmotnosti (kg)
Jednorázový nápojový kelímek 0,3l	40	500	50	13	26
Jednorázový nápojový kelímek 0,5l	40	500	300	14	210
Jednorázový talíř plastový	40	500	100	11	55
Jednorázový příbor (nůž, vidlička)	40	500	100	14	70
Obaly	40			1 000	40
Celková úspora jednorázového nádobí a obalů					401

Při hodnocení projektu se posuzuje 5 kritérií a na jejich základě se přisuzují body.

- 1) Měrné finanční náklady na snížení množství produkovaného odpadu (od 1 do 50 b.)
- 2) Stavební připravenost projektu (1 nebo 10 b., pokud není nutno stavební řízení je 10 b.)
- 3) Kolik druhů jednorázového nádobí projekt řeší (1 druh =1b., 2.druhy =7b., více = 11 b.)
- 4) Množství nevzniklých odpadů (do 1t = 1b., 1-2t =5b., 2-5t = 10b., 5-10t = 15b., >10t = 20 b.)
- 5) Žadatel je certifikován dle ČSN ISO 14001, zaregistrován v programu EMAS nebo zapsán v databázi MA21, kategorii A nebo B (ANO = 9b., NE= 1b.)

Aby projekt mohl být podpořen, je nutno získat alespoň 20 bodů.

Kalkulace realizačních nákladů na 1 t "uspořených" odpadů					
Náklady	Počet kusů	Cena ks/Kč	Celkem (Kč)	Realizační náklady na 1t (Kč)	Počet bodů
Nápojový kelímek na více použití 0,3l	1 100	18	19 250		
Nápojový kelímek na více použití 0,5l	550	20	11 000		
Talíř na více použití – porcelán	550	45	24 530		
Příbory na více použití (nůž. Vidlička)	550	45	24 750		
Celkové náklady			79 530	74 258	28
Skladovací boxy na nádobí			20 000		
Myčka na nádobí			100 000		
Celkové náklady (včetně boxů + myčky)			199 530	186 303	1

Nejvíce bodovaným kritériem jsou **měrné finanční náklady na snížení množství produkovaných odpadů**. Jedná se o realizační náklady bez DPH vzhledem ke sníženému množství produkovaných odpadů v Kč/t za rok. V modelovém případě pořízení pouze nádobí jsou měrné náklady 74 258 Kč/t, což odpovídá 28 bodům. V případě pořízení i skladovacích boxů a myčky (2-3 ks) jsou měrné náklady 186 303 Kč/t, což odpovídá 1 bodu.

Nejvíce, 50 bodů lze získat, pokud měrné náklady jsou pod 10 000 Kč/t, nejméně, tzn. 1 bod pak za měrné náklady nad 140 000 Kč/t rok.

Většina projektů bude bez stavební části, bude se patrně jednat o nádobí, infrastrukturu, případně mobilní zařízení, např. nádoby na vody, mycí vany, aj. (**POZOR:** dopravní prostředky ani manipulační techniku nelze z projektu hradit), proto **počet bodů za toto kritérium bude zpravidla 10.**

Jednotlivé kategorie/druhy jednorázového nádobí jsou např.

- jednorázové nápojové kelímky,
- jednorázové nádoby na potraviny (krabičky, talíře, misky, tácky, jednorázové příbory),
- jednorázové uzavíratelné nádoby na nápoje (jednorázové lahve atd.).

Pozn.: Nádobí na více použití lze dle výrobců použít na 300–500 mycích cyklů. Pro kalkulaci nákladů pro obec/město je třeba počítat mimo nákladů na pořízení vybavení i s náklady na provoz (mytí nádobí – provoz myčky, mzdové náklady spojené s obsluhou myčky, manipulace apod. Náklady na 1 mycí cyklus (pro 50 sklenic) = 17,28 Kč.¹

¹ Případová studie přechodu z jednorázových na opakovaně použitelné obaly a nádobí na farmářských trzích na pražské náplavce. Březen 2019, studie pro MŽP.